

سرفصل مطالب جلسه دوم

۱- حل تمرینات جلسه قبل

۲- شناسایی سود ناخالص به روش فروش اقساطی

تمرین شرکت بهاران

فروشگاه لوازم خانگی بهاران تلوزیونهای خود را که بهای تمام شده هر دستگاه آن ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال است . با ۲۵٪ سود نسبت به بهای تمام شده به فروش می رساند . مدیریت فروشگاه می خواهد با در نظر گرفتن نرخ بهره سالانه ۲۴٪ تلوزیونهای خود را از طریق اقساطی به فروش برساند .

مطلوبست : تعیین مبلغ اقساط در هر یک از طرح های فروش اقساطی زیر :

۱- ۲۴ قسط مساوی ماهانه که اولین قسط آن در تاریخ فروش وصول شود .

۲- ۸ قسط مساوی سه ماهه که اولین قسط آن سه ماه پس از تاریخ فروش وصول شود .

۳- ۴ قسط مساوی شش ماهه که اولین قسط آن شش ماه پس از تاریخ فروش وصول شود .

۳- ۳ قسط مساوی سالانه همراه با دریافت مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال پیش قسط

تمرین شرکت فروردین

✓ ۳-۳- شرکت فروردین در تاریخ ۱۳/۱/۱۳۱۱ قطعه زمینی را که بهای تمام شده آن ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال بود به صورت اقساطی به فروش رساند. مبلغ قرارداد اقساطی شامل ۵۰۰,۰۰۰ ریال پیش قسط و ۴ قسط مساوی ۵۰۰,۰۰۰ ریالی می باشد که در پایان هر سال قابل دریافت است. نرخ بهره سالانه مورد نظر شرکت ۹ درصد می باشد.

مطلوبست: انجام ثبت های لازم در دفتر روزنامه و نمایش حساب های مرتبط با فروش اقساطی با استفاده از:

(۱) روش تعهدی

(۲) روش اقساطی

(۳) روش بازیافت بهای تمام شده

① ۱,۱۱۱,۱۱۱ ————— اقساط دریافتی
 ۲,۱۰۰ ————— در صورت
 ۵۰۰ —————
 ۲,۱۲۰ ————— فروش اقساطی
 ۳۸۰ ————— در آن دوره تحقق نیافته

② ۱,۱۱۱,۱۱۱ ————— در آن دوره تحقق نیافته
 ۱,۵۰۰ ————— فروش اقساطی
 ۱,۵۰۰ ————— در آن دوره تحقق نیافته

$PV = A \times PVIFA_n^i + \frac{PVIF_n^i}{1+i}$
 ارزش فعلی اقساط + ارزش فعلی قسط

$PV = ۵۰۰ \times PVIFA_4^{10\%} + ۰ = ۲,۱۲۰$

www.rqbank.ir

بانک قرض الحسنات
 RESALAT GARD AL HASAN BANK
 رسالتی ماندگار

③ ۱,۱۱۱,۱۱۱ ————— اقساط دریافتی
 ۲,۱۰۰ ————— در صورت
 ۱,۵۰۰ —————
 ۱۰۰ —————
 ۵۰۰ —————
 ۵۰۰ —————
 ۱۴۵,۸۰۰ ————— در آن دوره تحقق نیافته
 ۱۴۵,۸۰۰ ————— در آن دوره تحقق نیافته

$(۲,۱۰۰ - ۳۸۰) \times \frac{1}{9} = ۱۵۲,۸۰۰$
 نسبت سنوات سود:

④ ۱,۱۱۱,۱۱۱ ————— اقساط دریافتی
 ۲,۱۲۰ ————— فروش اقساطی
 ۱,۵۰۰ ————— در آن دوره تحقق نیافته
 ۴۲۰ ————— سود حاصل از تحقق نیافته

⑤ ۱,۱۱۱,۱۱۱ ————— اقساط دریافتی
 ۲,۱۲۰ ————— فروش اقساطی
 ۵۰۰ ————— در آن دوره تحقق نیافته
 ۵۰۰ ————— در آن دوره تحقق نیافته

$(۱,۵۰۰ - ۲۴۴,۲۰۰) \times \frac{1}{9} = ۱۳۳,۹۲۲$

⑥ ۱,۱۱۱,۱۱۱ ————— اقساط دریافتی
 ۲,۱۲۰ ————— فروش اقساطی
 ۱,۵۰۰ ————— در آن دوره تحقق نیافته
 ۴۲۰ ————— سود حاصل از تحقق نیافته

⑦ ۱,۱۱۱,۱۱۱ ————— اقساط دریافتی
 ۲,۱۲۰ ————— فروش اقساطی
 ۵۰۰ ————— در آن دوره تحقق نیافته
 ۵۰۰ ————— در آن دوره تحقق نیافته

$(۱,۱۰۰ - ۱۲,۲۸۱) \times \frac{1}{9} = ۷۹,۱۷۴$

در اکره کوه - تحقق نیافته	
۳۸۰۱	۱۴۵,۸۰۰
۲۳۴,۲۰۰	۱۱۴,۴۴۲
۱۴,۲۷۸	۷۹,۱۷۴
۴۱,۱۰۴	۴۱,۱۰۴

④ ۴۹,۱۲,۲۹ در اکره کوه - تحقق نیافته
 ۷۹,۱۷۴ در اکره کوه - تحقق یافته

⑤ ۴۹,۱۲,۲۹ سر موجودی
 ۵۰۰۰۰ انقضاء برینقته

⑥ ۴۹,۱۲,۲۹ در اکره کوه - تحقق نیافته
 ۴۱,۱۰۴

در اکره کوه - تحقق نیافته ۴۱,۱۰۴

روش اقساطی

این روش زمانی مورد استفاده قرار می گیرد که مبنای معقولی برای برآورد میزان قابلیت وصول وجه نقد وجود نداشته باشد. یا به عبارت دیگر نسبت به دریافت اقساط در آینده ابهام وجود داشته باشد. در این روش به دلیل وجود ابهام در مقطع فروش سود ناخالص تحقق یافته تلقی نشده و شناسایی آن تا زمان دریافت وجه نقد حاصل از فروش به تعویق می افتد.

در این روش سود ناخالص همزمان با وصول اقساط شناسایی می شود به ترتیب که از هر قسطی که وصول می شود قسمتی از آن به عنوان بازیافت بهای کالای فروخته شده تلقی گردیده و قسمتی دیگر به عنوان سود ناخالص تحقق یافته شناسایی می شود. برای محاسبه سود ناخالص تحقق یافته در پایان هر دوره مالی از رابطه زیر استفاده می شود:

$$\text{سود ناخالص تحقق نیافته} = \text{سود ناخالص تحقق یافته} \times \frac{\text{اقساط وصول شده طی دوره}}{\text{کل اقساط دریافتنی (قیمت فروش اقساطی)}}$$

مثال : با در نظر گرفتن از اطلاعات شرکت ایران و با فرض اینکه این شرکت برای شناسایی سود ناخالص از روش اقساطی استفاده نماید مسئله را مجددا حل نمایید .

مثال ۵-۳- شرکت ایران کالایی را که بهای تمام شده آن ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال و قیمت فروش نقدی آن ۳,۱۷۰,۰۰۰ ریال بود، در ابتدای سال ۱۳۴۱ با در نظر گرفتن بهره سالانه ۱۰ درصد به صورت اقساطی به فروش رساند. اقساط در پایان هر سال و به طور مساوی طی ۴ قسط قابل دریافت است.

با فرض این که شرکت ایران برای حسابداری فروش اقساطی از روش تعهدی استفاده می کند،
مطلوبست:

الف) تعیین مبلغ هر قسط

ب) انجام ثبت لازم در دفتر روزنامه در تاریخ فروش

ج) انجام ثبت های لازم در دفتر روزنامه و نمایش حساب های اقساط دریافتنی و بهره تحقق نیافته در پایان هر یک

از سال های ۱۳۴۱ تا ۱۳۴۴

تست‌های نمونه :

۱- جمع فروشهای اقساطی شرکت گاما در سال ۱۳۷۰ مبلغ ۶۰۰,۰۰۰ ریال و مانده اقساط دریافتی در پایان سال ۴۰۰,۰۰۰ ریال است. در صورتی که قیمت فروش نقدی شامل ۵۰٪ سود روی بهای تمام شده باشد و ۲۵٪ کمتر از قیمت فروش اقساطی صورت گیرد سود ناخالص تحقق یافته سال ۱۳۷۰ به روش تعهدی چند ریال است؟

د : ۳۰۰,۰۰۰

ج : ۱۵۰,۰۰۰

ب : ۵۰,۰۰۰

الف : صفر

تست‌های نمونه

۲- مانده‌های زیر در پایان سال ۱۳۷۱ در ارتباط با فروشهای اقساطی در صورت‌های مالی شرکت بتا استخراج شده است .

سود ناخالص تحقق نیافته ۲۶۰،۰۰۰ ریال - سود ناخالص تحقق یافته ۱۰۰،۰۰۰ ریال - اقساط وصول شده طی دوره ۶۰۰،۰۰۰ ریال . شرکت برای حسابداری فروشهای اقساطی خود از روش اقساطی استفاده می‌کند . جمع فروشهای اقساطی شرکت در سال ۱۳۷۱ چند ریال بوده است ؟

د : ۳۶۰۰،۰۰۰

ج : ۲۱۶۰،۰۰۰

ب : ۱۵۶۰،۰۰۰

الف : ۶۰۰،۰۰۰